

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többszöri hirtel-
ténél olcsóbb. Nyitlár
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Siketnémaink képzéséről.

Általában 1600 személyre jut egy siketnéma. Isme-
rek azonban községet, melyben az arány e tekin-
tetben még sokkal kedvezőlenebb. Ha a helybeli
siketnéma száma s az itteni lakosság közt létező
számarányt mérvadóul elfogadjuk a megyei
siketnéma kiszámításánál, úgy ijesztő nagy ösz-
szeg jönne ki.

Tény, hogy azon szegények nagyobb része,
kik a természet által hallásuktól teljesen meg-
fosztottak, nem tudnak beszélni, illetőleg a szóbe-
szédhez nem értenek, mivel a többség ezek kö-
zül tanítás nélkül növekedett fel, teljes műve-
letlen állapotban marad. Bizonyos az is, hogy
ilyen állapotban nem jutnak azon helyzetbe,
hogy még csak a saját életük fentartásához szük-
ségeseket ők maguk képesek legyenek megsze-
rezni: tehát tartós s súlyos terhet képeznek szü-
lőjüknek, hozzátartozóiknak vagy pedig a köz-
ségnek, mely őket esetleg eltartani köteles.

Ezen sajnós állapot főleg azon körülmény-
nek tulajdonítható, hogy siketnémainknak nin-
csen elégséges s elegendő alkalmuk s módjuk a
kiképzetésre; sőt némely szülő azért nem tö-
rekszik siketnéma gyermekét a tanítás jótéte-
nyében részesíteni, mert nem képes megmondolni
azon szerencsétlenségnek horderejét, mely gyer-
meküket ezen nagy csapás által érte.

A siketnéma elhelyezése s fentartása va-
lamelyik országos siketnéma intézetben megle-
hető nagy áldozatokkal van összekötve. A szü-
lők nem tevékenyek az ehhez szükséges kiadások-
kat. Vannak szülők, kik még az utóköltiséget
sem képesek innen Vácra siketnéma gyermekeik
számára évenként kétszer előteremteni. Pedig a
siketnéma többsége szegényebb sorsu emberek
utódai!

Más szülők, ha azon szomorú helyzetbe
jutnak, hogy egyik gyermekük siket lesz, sokáig
vigasztalják magukat azon reménnyel, hogy
gyermekük még fog hallani. Operáltatják azon
gyermeknek fülét, alkalmaznak mindenféle titkos
szert, melyekkel itt több kuruzsló a fülbajosokat
magukhoz csalogatja. Nem hiszem, hogy vala-
kinek sikerült volna csak egy siketet is bajától
menteni, sőt ellenkezőleg vannak esetek arra,
hogy a hallást javító kísérleteknél, a gyerme-
kek azon kevés hallási képessége is, melyet
előbb bírtak, elveszett.

Ha valaki már hallásának helyrehozatalát
reményli s keresi, ezen esetben tanácsos, hogy
valamely szakemberhez vagy pedig orvoshoz
forduljon.

Véleményem szerint igazi segínyt a siket-
némainknak csak a tanítás és jó nevelés nyújthat,
azért nem kellene elmulasztani, idejekorán gon-
doskodni arról, hogy a siketnéma gyermekek a
nekik megfelelő oktatásban részesíthessenek.

Hogy a szegényebb állású siketnéma is
oktatásban részt vehessenek, célszerű volna, ha
a siketnéma saját szülőhelyeiken kiképzete-
tést vagy legalább ehhez előkészítést nyernének.

Ez nagy előny volna, mert akkor marad-
hatnának a siketnéma családjukban, megismer-
kedhetnének azon viszonyokkal, melyek közt
élniük kell s azon nyelvet sajátíthatnák el,
mely otthon használatban van.

Az országos siketnéma intézetben a növen-
dékek mindannyian magyarul tanulnak, pedig
lesznek azok között olyanok is, kik hivatva van-
nak más nemzetiségű emberek közt, ugymint:
németek, tótok stb. közt élni, ahol a fáradsá-

gos uton s módon szerzett nyelvismereteket
nem is vehetik igénybe.

Kérdés, vajjon keresztülvihető-e a siketné-
ma kiképzése szülőhelyükön s ki fogja ezen
oktatást átvállalni?

A siketnéma tanítás nem valami titkos mű-
vészet, melybe a néptanítókat nem lehetne be-
avatni, annál is inkább, miután a siketnéma
tanítása szintén természetes paedagogiai alap-
elvekre támaszkodik.

A tanítók közt lesznek bizonyára olyanok,
kik ez ügy iránt érdeklődve, a siketnéma tan-
módját elsajátítanák, ha arra nekik alkalom
nyújtatik. Az első lépést e tekintetben nagysá-
gos Bende Imre újvidéki apát-plébános tette, ki
saját költségén egy tanítót küld fel Vácra, hogy
ott gyakorlatilag megismerkedjék a siketnéma
tanítási módjával

Meg vagyunk győződve, hogy siketné-
mainknak kívánható jobb jövője elérkezik bizo-
nyosan akkor, ha e megyében még több olyan
nemes emberbarát lenne, aki segítő kezét ezen
szerencsétleneknek odanyújtja.

Apatin, 1884. október 26-án

Resch Miklós.

Hírek.

Öfelsége a király f. é. október 30-án báró
Podmaniczky Frigyes intendáns, az ó-kanisza kerület
országos képviselőjét kihallgatáson fogadta.

Báró Fejérváry Géza, a napokban kineve-
zett honvédelmi miniszter, a 60-as évek elején akkor
Coronini, most Károly román király nevét viselő,
megyénkbeli 6. gyalogezrednél mint százados szolgált,
s ezredével együtt a dán hadjáratban is részt vett.

Öfelsége dr. Feuer Nánán 4. honvédszáz-
aljbéli II. oszt. ezredorvosnak, a közegészségügy ér-
dekében teljesített buzgó és sikerteljes szolgálata
elismerésül, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adom-
ányozta.

A szabadkai okt. hó 30., 31. és november hó
1-én megtartott tisztújítás eredménye egészben a kö-
vetkező: Polgármesterré Mamuzsich Lázár 68 szava-
zatnyi többséggel. Árvaszéki elnökké Pertich Mihály.
Főkapitányává Varga Nagy István kir. aljárásbíró.
Főjegyzővé Kuluncsics József. Főügyészé Lénárd
István. Főorvossá dr. Antunovits József. Főszámvé-
vővé Muesi György. Házi pénztárnokká Vojnits
Imre. Főmérnöké Maeskovits Titusz Második ár-
vaszéki elnökké Kuluncsics Tamás. Árvaszéki al-
jegyzővé Vojnits Fábán. Alügyészé Jankovich
Kázmér. Árvaszéki közigazgatási Vojnits Félix. Köz-
ségi bíróné Petrovits György. Első alkapitányá
Milassin Miklós. Másod alkapitányá Antunovits An-
dor. Adópénztárnokká Popovits György. Adóügyi ta-
nácsnokká Kertész Nándor. Közigazgatási tanácsnokká
Gyorgyevits Szredoje. Pénzügyi tanácsossá Léva Simon.
Gazdasági tanácsossá Hevér Géza. Aljegyzővé Ma-
nojlovits István. Mérnöké Karvázy Pál. Másodmér-
nöké Gáli Adolf. Segédmérnöké Ikotics János. Más-
odpénztárnokká Vukovits Simon. Házipénztárnoki el-
lenőrré Szigethy József. Adópénztári ellenőrré Scultéti
Géza. Alsószámvévő Sztoček Károly. Első számviz-
sgálóvá Karvázy Sándor. Második számvizsgálóvá Iva-
nits János. Első számvéveségi tiszté Hubay Gyula.
Második számvéveségi tiszté Wenczel Lajos. Gyám-
pénztárnokká Vincke György. Gyámpénztári ellen-
őrré Balogh Károly. Pénztári tiszté Hóbl Ferenc.
Fogalmazókká: Dékics József. Scozza Zoltán, Birkás
Kálmán és Lyubobratich Kelemen. Másodorvossá
(Palicsra) dr. Dobrievits Plátó. Kerületi körvo-
sokká: dr. Tóth Béla, dr. Weisz Ignác, dr. Szi-
lasi Mór és dr. Reisner Gyula. Halottkémmé Pacher
Frigyes. Adótisztekké: Milkó Henrik, Millasin Dani,
Lőrencz József, Vukovits Gábor és Körtvélyesi Béla.
Árvaszéki irodatiszté Gálly Zsigmond. Irnokokká
Kopunovits Károly, Latinovits László, Sztipits Antal
és Kiszelli Alajos. Adóvégrehajtókká Báits Pál, Csaj-
kás András, Odry Kálmán, Dózsai Ferenc és Szabó
Sándor. Mértékhatéltató Mamuzsich István. Börtön-
mesterré Horváth György. Végül a főispán kórházi
főorvossá dr. Kertész Sándort, kórházi másodorvossá
pedig dr. Wilhelm Adolfot nevezte ki. Utána a meg-
választott tisztikar letette az ünnepélyes esküd.

A kulai kir. járásbírósnál albirói állomásra
pályázat van hirdetve 4 heti határidővel.

Az apatini erdőgazgatóságnál erdési álló-
másra pályázat van hirdetve, nov. 20-iki határidővel.

Baján a főispán Tury József közigazgatási gya-
kornokot és tb. aljegyzőt a gazdasági segéd állásra
helyettesítette.

Hymen. Werner Emil, érsekuraldalmi erdész,
október 31-én oltárhoz vezette a kedves Boromizza
Erzsi kisasszonyt Jankovácra. Az esketést a menyasz-
szony testvérbátyja, dr. Boromizza Tibor, ottani plé-
bános, végezte.

Pulszky Ferenc, a verbász-kulai kerület or-
szágos képviselője, f. é. október 30-án, születésének
70. évfordulóján az angol klubtól, melynek ő az el-
nöke, arany tollat kapott emlékül.

Rabszökés. Az újvidéki kir. ügyészség foghá-
zából Medakov Pera 12 évi fegyházra ítelt rab f. é.
október 30-án megszökött.

Csantavéren, a volt jegyzői lakásban, ifj.
Csirfusz Ferenc gyógyszerész, hatóságilag megvizsgált
gyógytárát megnyitotta.

Kun-Baján október 19-én szenteltetett fel az
ifj. Brand Mihály áldozatkészége folytán felállított
Szentháromság szobor, mely alkalommal az ottani plé-
bános alkalmi beszédet mondott a hitnek külső meg-
vallásáról.

A kalocsai kath. legényegyesület f. é. novem-
ber 16-án tartja zászlószentelési ünnepélyét. A zászló-
anyai tisztet Nyers Lajos tőrvenyszéki elnök neje,
szül. borsódi és katymári Latinovits Jusztina fogja
viselni

Esküvő. M. hó 28-án vezette oltárhoz a futtaki
kath. templomban Rittinger Béla magyar államvasuti
hivatalnok a bájos Jaklini Ildi kisasszonyt, Baruszkovits
István kiszácsi községi jegyző kedves leányát. Az
esketésnél tanúk voltak: Urbán László tanító és Kó-
rosy János közs. segédjegyző, kiszácsi lakosok; vőfély
volt Németh vasuti pénztárnok. Este fényes lakoma
volt Baruszkovits vendégszerető házában, melyen a
toaszok h. sszu sorát Urbán kezdte meg, éltetve az
új házaspárt; felköszöntőt mondtak még: Kórosy az
új párra, Németh az örömszülőkre, hölgyekre, Theo-
dorovits lelkész urra stb., stb. Az estebéd után a fiatal-
ság az öregekkel együtt vig táncra perdült, s az
újvidéki hangszóknótája mellett reggelig járt a csár-
dást. Az új házaspár f. hó 30-án Rumára költözött. t-n

Sztanisicsi járásbírósnak. A „Baja“ szerint
a bajai közönséget és az ügyvédi kart „rémiti“ azon
hir, hogy Sztanisicson járásbírósnak alakították. Neve-
zett lap azonban mindkettőt megnyugtatta, mert meg-
bízható forrásból nyert értesülése szerint ezen terv el-
ejtetett.

Beteg község. Petrovosszellőről írják, hogy ott
még egy község orvosi állomás rendszeresítésén törik
az intéző körök a fejüket, mert a jelenleg működő
egy orvos nem — elég. Abból ítélve, hogy Szántova,
O-Sztapár, Madaras, Gajdobra községek egy orvost is
alig tudnak fogni, előre lehet látni, hogy föltéve, de
meg nem engedve, ha Petrovosszellőn második orvosi
állomás rendszeresítését illetékes helyen helyben hagy-
ják is: alig fogna pályázó akadni oda, hol egy orvos-
nak is alig van gyakorlata, lévén olyan a lakosság,
melynek orvosi segínyt igénybe venni nem szokása.

A magyar királyi belügyminiszter a követ-
kező körrendeletet bocsátotta ki: A magyar jelzálog
hitelbank által kibocsátott o. é. 100 frtról szóló 4%
kal kamatozó, nyereséményekkel egybekötött, minden
év január, május és szeptember hó 15-én tartandó ki-
sorsolás utján 50 év alatt visszafizetendő „nyeresémény-
kötvények“ a miniszter-tanácsnak 1879. évi október
22-én 50. szám alatt hozott elhatározása értelmében,
a közigazgatás minden ágazatában biztosítékul és bá-
natpénzül is elfogadhatók. Budapesten, 1884. évi ok-
tóber hó 15-én. A miniszter helyett: Beniczky s. k.,
államtitkár.

Gyászhir. Volf Teréz zombori m. kir. posta-
mesternő a maga, úgy fia Volf Sándor, leányai Janka
férjezett Gärtner Istvánné, Izabella férjezett Joksch-
mann Kálmánné és özvegy Tailsbauer Mária, valamint
számos rokonai és barátai nevében fájdalmas szívvel
jelenti, szeretett leánya illetve nővérük Titkovits Volf
Hermína vajszkai m. kir. postamesternőnek f. hó 1-én
esti 10 órakor 38 éves korában hosszas szenvedés után
történt gyászosan elhunytát. A boldogultnak hült teteme
f. hó 3-án d. u. 4 órakor a szent Rókus sirkertben
örök nyugalomra tétettek. Béke poraira.

Kuriai döntvény. A királyi kuria f. é. szept.
23-ki összes ülésében polgári ügyben a következő 17.
számu kérdésben hozott döntvényt. Az 1831. évi LX.
törvénycikk 192. §-a a) pontjának azon rendelkezése,
mely szerint csak az árverés napjától visszazámi-
tandó három évi kamatok elégitendők ki a tőkével
egyenlő sorrendben, alkalmazandó-e s mennyiben a
végrehajtási zálogjoggal bekebelezett s a sorrendi
tárgyaláskor felszámított töke-követelésnek megítelt,
illetve bírói egyezség vagy közjegyzői okirat által
megállapított kamataira is? A kuria határozata így
hangzik: Az 1831. évi LX. törvénycikk 192. §-ának
a) pontjában foglalt megszorító rendelkezés nem alkalm-
mazható a végrehajtási zálogjoggal bekebelezett töke-
követelésnek azon, a végrehajtási bekebelezés alapjául
szolgált ítéletben, vagy bírói egyezségben, a vagy köz-
jegyzői okiratban megállapított kamataira, melyek a
bekebelezés napjáig lejártak. Ezen kamatok, ha az
árverés napjától visszazámitott három évnél régebb
időtől fogva vannak is hátra, a bekebelezés sorrend-
jében sorozandók s elégitendők ki a vételárból. Ellenben
a végrehajtási bekebelezés napja után lejárt kamatok
az idézett törvény 192. §-a a) pontja rendelkezése alá
esnek, tekintet nélkül a végrehajtási zálogjog beke-
belezésére.

Árverés. Gyurits Zsivko 2248 frtra becsült
ingatl. dec. 7. Újvidék.

Regény az életből címen a P. N. a következő meggyékre vonatkozó történetet közli: Egy feljelentés érkezett ma a budapesti kir. büntető törvény székhez, mely egy tárgyalás, mint a szereplő személyeknél fogva szélesebb körökben méltó feltűnést fog kelteni. Ez a feljelentés, mely az ország egyik legvagyonosabb nemesi családjá ellen irányul, csak előzménye kíván lenni egy nagyobb szabású pernek, mely azonban nem itt, hanem a polgári, s illetve az egyházi hatóság előtt fog tárgyalatni. A feljelentést St. Beatrix, egy meráni lapszerkesztő leánya indította K. I. földbírtokos ellen, kinek fiával a leggyöngédebb viszonyban állott. Hogy mi szolgáltattott okot e perre, azt a panaszosnő a következőképp adja elő: „K. I. 1884. elején családjával és cselédségével huzamos időn át Meránban tartózkodott, hol én édes anyám házában és pedig az idő szerint mint H. Alajos kereskedő eljegyzett arája laktam. K. ur fia, I. . n, látogatni kezdte házuinkat s jöllehet úgy édes anyám, mint én távol igyekeztünk őt tartani házuinktól, mind gyakoribb látogatásokat tett nálunk, s azon ígérettel, hogy nőül veszi, rá akart bírni, hogy a H. Alajossal kötött eljegyzésemet bontsam fel. Dacára annak — a mit nem kívánok tagadni — hogy a művelt, esinos, magyar nemesi származására büszke ifjú iránt ismeretségünk első percétől fogva rokonszenvvel viseltem, visszautasítottam ajánlatát, mire ő azzal felelt, hogy az eljegyzés felbontására kényszeríteni fog. Ezt meg is tette. Alkonyat beállta előtt, midőn még sokan jártak-keltek az utcán, szobámnak utcára nyíló ablakán beugrott, hogy ekkép kompromittáljon s hogy — a saját állítása szerint is — lehetlenné tegye a már küszöbön álló házasságot. Midőn anyám ezért kérdőre vonta, azzal felelt, hogy minden forma szerint megkérte kezemet s késznek nyilatkozott azonnal nőül venni. Hallgattam a szív rokonszenvére, K.-nak hosszas megindító kérelmére és rábeszéléseire s beleegyeztem terveibe. Ő maga mondott tollba egy H. Alajosnak szóló levelet, melyben eljegyzésünket felbontottnak jelentettem ki s a jegygyűrűt visszaküldöttem. Ennek megtörténte után felkerestük Wilhelm Bernát meráni kath. lelkészt, hogy bennünket azonnal megeskessen, amit a lelkész, a fennálló törvényes rendelkezése utalva, megtenni vonakodott. Elmondja ezután panaszosnő, hogy új vőlegénye a meráni lelkész tanácsára Budapestre jött, hogy itt a házasságnak utjában álló akadályokat elhárítsa. Néhány nappal ezután levelet kapott tőle, melyben értesíti, hogy szülei ellenzik a házasságot, azonban ő mégis nőül fogja venni. Ezt a levelet még sok más levél és távirat követte. Az egyikben tudatta jegyesével, hogy birja már apja beleegyezését, a másikban, hogy már most anyja elleni a házasságot, de mindegyikben biztosítja őt soha nem szűnő szerelméről s arról — hogy a születendő gyermekről minden esetre gondoskodni fog. Végre elhatározta panaszosnő, hogy ő is Budapestre utazik s ott megbeszéli jegyesével a további teendőket. S most egyik családtagból a másikba esett. Jegyese nem akart tudni a házasságról s a szegény leány öngyilkossági kísérletet tett. Mikor felépült, hazautazott Meránba. Itt egy levél várt rá jegyesétől, melyben tudatja vele az egybekelés határnapját s visszahívja Budapestre. A kihirdetés a vőlegény intézkedésére úgy Meránban, mint Budapestben a terézvárosi plébániában megtörtént s a leány 1300 frtot magához véve, ismét Budapestre utazott. A házasságnak folyó évi június hó 24. én kellett volna megtörténnie. De az ezt megelőző nap estéjén panaszosnő egy levelet kapott vőlegényétől, melyben ez tudatja, hogy egy óra mulva elhagyja a fővárost, s hogy ne is gondoljon többé az egybekelésre. Ezek képezik a vőlegény atyja ellen indított per előzményeit. A per lényege pedig ez: A nő megtudván, hogy vőlegénye apjához utazott, elhatározta, hogy itt felkeresi őt s még egyszer figyelemzést adott szavára. Június hó 26. án érkezett meg a nemesi birtokra. „Megérkezve a kastélyban, — folytatja panaszát a nő — egy szobába utasítottak, ahol állítólag jegyesemmel beszélhetek. A szobában azonban jegyesem édesatyját találtam, ki, mielőtt beléptem, a szoba ajtaját elzárta. Mielőtt a legmeggyalazóbb kifejezésekkel illetett szeszfelül mindennemű fenyegetésekkel, a többiek közt azzal is, hogy az egész világ csúfságára hazámba fog toloncoltatni, a legnagyobb mértékben megfélemlített, egy írásbeli nyilatkozatot csikart ki tőlem, melyben fiáról formailag lemondottam. Ennek megtörténte után annak igazolására, hogy nem vagyok elvetemült teremtes, a minék ő tart s hogy szerencsétlenségemnek egyedül fia az oka, felmutattam neki mintegy 23 db levelet s táviratot, melyeket fia intézett hozzám. Alig hogy ezek az iratok birtokában voltak, két tanut hívott elő, kik előtt egy nyilatkozatot készítettem s követeltem, hogy ezt irjam alá. Azonban a tanuk jelenléte által személyemet biztonságban látván, nemcsak hogy a nyilatkozatot alá nem írtam, de sőt határozottan követeltem a levelek visszaadását, s azonban azokat jogtalanul visszatartotta. Az apának e cselekményében a panaszosnő a btk. 355. §-ba ütköző sikkasztást lát, mert a levelek a hűtlen vőlegény ellen megindítandó kártérítési, apasági és tartási pereiben egyedüli bizonyítékaik képezik. Ugyanazért kéri a törvényszéket, hogy K. I. ellen rendelje el a vizsgálatot.

Hirdetmény. A f. é. október hó 1-én életbe lépett 1884. évi XVII. törvényekben foglalt ipartörvény 169. illetve 172. §-ai s a nagymt. m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak f. évi 43.766. sz. a. kiadott rendelete szerint a 20. illetve 40. iparhatósági megbizottak választási napja f. é. november hó 16-a reggeli 11 órára az „Elefánt“-hoz címzett vendéglőnek színház melletti éttermében oly hozzáadással kitűzetik, hogy a szavazás szavazati lapokkal történend, — s végre megjegyeztetik, hogy szavazati jeggyel csak az iparosok és kereskedők bírnak, kik 20 frttól felfelé III-ad osztályú kereseti adót fizetnek. Kelt Zomborban, a városi rendőrkapitányi hivatal mint elsőfokú iparhatóságnál 1884. évi november hó 1-én. Czedler János, rendőr főkapitány, mint elsőfokú iparhatóság.

Az erdőőri szakvizsgát a megyeházában működő bizottság előtt 15-en tették le, még pedig 14-en sikerrel.

Ujvidéken Bende Imre apát és országgyűlési képviselő az ottani négyletnek 50 frtot ajándékozott.

Virter Kálmán tetteles állományú m. kir. honvéd hadnagy a novemberi kinevezés alkalmával főhadnaggyá léptetett elő.

Rombay Dező ur, a megyei gazd. egyeslet titkárja, fölkeretik, hogy hollétét e lap szerkesztőségével tudatni sziveskedjék.

Tüzesetek. Baján f. é. október 29-én a Szál-lásváros Pásztor-utcájában Topál nevű ember háza, Ujvidéken pedig november 1-én virradóra Tordai Mihály háza égett le a Kisbánát utcában.

Az „Apolló“ zenefolyóirat október havi füzetét vettük, melynek tartalma „Csak te egyedül“, Vág-völglytől. Ára 50 kr. Kapható az Olesó zeneművek kiadóhivatalánál, Nagy-Szombatban.

A városi rendőrkapitány és a főmérnök ur szives figyelmébe. A róm. kath. diszes új iskola épület a tanuló ifjúságra nézve esős-sáros idő alkalmával, a színház felőli részen, a szó szoros értelmében megközelíthetetlen, ott is szükség lesz egy rendes járda készítésére; hogy ez idővel meg fog történni, abban senki sem kételkedhetik, aki figyelemmel kíséri azt az igazán elismerésre méltó buzgóságot, melyet a városi tanács az utcák és köztérkek köveztetése tekintetében kifejt: addig is, míg ez új járda elkészülhet, égetően szükséges, hogy azon két közlekedési vonal járdái, a kis szerb templom utcában, jó karba hozassanak, a melyen a tanuló ifjúság jár. Az iskolaépülettel balra a Wund-szám ház felé négy láb magas meredek lejtőn sáros időben lecsuszának és bukának a gyermekek, oda egy pár téglalepcső kell; az iskolaépülettel jobbra a Krizmanics-féle ház előtt a téglajárda egy lábnyi hirtelen esést mutat, melyen színtén könnyen elcsúszhatnak és lábukat törhetik; ezt az egész vonalat a kis szerb templomig újra kellene rakni és ha lehet, egy kissé szélesebbre. E két dologra vagyok bátor az illetékes körök szives figyelmét felhívni. Dr. Margalits Ede, iskolaszéki tag.

Vásárok a megyében november és december hónapokban: B.-Almásán nov. 22-én. — Bácsban Mária fogantatása napjára dec. hóban. — Baján december hó 6-át megelőző vasárnap. — Bajmokon nov. 11. — Bezdánban nov. 19. — Keresztúron nov. 27. — Petrovác nov. 11. — Temerinben nov. 22-én. — Zentán nov. 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban Katalin napján.

Iskolaszéki ülés. A róm. kath. iskolaszék október 30-án tartott ülésén dr. Margalits Ede indítványára elhatározatott, hogy az új iskolaépület kúlja alaposan kitisztításék és a gyermekek számára, te kintettel arra, hogy az iskolakút vize egészségtelen, a vaspálya kútjából ideiglenesen mindaddig szállíttassék a víz, míg az iskolakút vizének szűrők által tisztítása és javítása tekintetében a kísérletek kedvező eredményre nem vezetnek.

A „Bács-Bodrogher Presse“ a „Bácska“ 87-ik számában „Ujvidéki dolgok“ cím alatt dr. Margalits Edétől második helyen közölt cikket németre fordítva egész terjedelmében vezércikkül közli.

Bezdáni dunagőzhajózási ügynökké Buday, drávaróki ügynök nevezetett ki.

Mártonfi Károly, Zombor város országgyűlési képviselője, az országgyűlés tartamára a fővárosba költözött és ott fog állandóan lakni.

Cservenkán, október 27-én és 28. között éjjelen, Heinz és Scherer ruhakereskedésébe tolvajok hatoltak és onnan 700 frt értékű ruhaneműket elloptak.

Polák Gábor és Novák Ferenc es. kir. főhadnagyk a 23. sz. gyalog serezedben II. osz. századosokká léptetettek elő.

Egy rettentő gyilkosság. Gradinaez Péter zombori szállási lakos f. évi július 6-án este többet magával a vörösmartini vásárról visszajövet Gradinaez Koszta zombori lakosnak a régi lóvásártéren levő koresmájában betért, hol társaival esti 10 óráig borozván, onnan egyedül eltávozott azzal, hogy majd haza megy, és ezóta nyom nélkül elveszett az ez alkalommal nála levő 650 frttal együtt. A feljelentés folytán az előnyomozással dr. Dekker Gyula kir. trvszéki vizsgáló bíró bizatván meg, ki a nyomozást megindította. A nyomozás folytán kiderült, hogy Gradinaez Péter utját a város felé vette, nyoma egész dr. Pávlovits városi főorvos házáig vezetett, mely ház előtt egy paraszt subanc találkozott is vele s mint ismerősének jövestét is kívánt, ez volt július 6. án este 11 órakor és ezóta se élve, se halva, nem látta többé senki, de azért a nyomozás folyton folyt, bár egyéb nyom többé nem maradt, mint a pusztá gyanu, mely ugyan távoli volt, de nem bizonyult eredménytelennek, ugyannyira hogy épen ezen gyanu folytán, midőn a szemmel tartott egyéniség a házból melyet bérben bírt, elhurcolkodott s így a házi gazdának házában szabad bemetete volt, mert megjegyzendő, hogy a házi gazdát nem akarta soha házában tűrni, a házi gazda épen ezen gyanu folytán, minthogy különben is a pince talaja is különösnek tetszett neki, egy napszámot fogadott és elkezdte a pincét felásatni, alig ástak le két lábat, midőn az ásó a földdel együtt egy húsdarabot vetett ki, mely erős rohdadt szagú volt, utána néznek jobban egy emberi lábfej bukkant elő, mit is azonnal megjelentvén a vizsgáló bírónak, ki azonnal a kir. ügyész, trvszéki orvos, a városi alkaptányynal a helyszínére sietvén, kellő munkaerővel az ásást megkezdette s egy órai munka után egy bár rothadásnak indult, de mindamellet felismerhető erős nagy férfinak hulláját emelték ki, mely a hulla megszemlélésénél a július 6. és 7. között eltűnt Gradinaez Péter hullájának bizonyult be. A hulla nyakán egy 26 milim. vastag erős kenderzsinog volt háromszor körültekerve és minden egyszeri körültekérésnél a zsinog csomóra kötve, a hulla nyelve kilógott, világos jelöl annak, hogy úgy lett megfojtva. A házban Vlaskalits Jócó és ennek ágyasa Juhász Zsófi lakott, kik ott bordélyüzletet folytattak, néhány nap előtt azonban Hódáságra költöztek. A vizsgáló bíró rögön sürgönyözött a leendő elfogatasukért. A végzet azonban mást akart. Vlaskalits Jócó Juhász Zsófiával még az napon elindultak Hódáságról, hogy másnap reggel dolgaikat elvégezzék Zomborban, a hova még az napon esti 11 órakor beértek s egy ismerősükhöz szálltak, a kinek volt annyi tapintata és nem mondta el, hogy mi történt elhagyott házukban. Reggeli 6 óra tájban Kárics börtönőr, ki egész éjjel szolgálatban volt, elkérteözött

egy rövid félórára, hogy magának kenyeret hozzon, utközben találkozik Vlaskalits Jócóval, ki épen a bánát külvárosi Benda-féle koresmában készült reggelire menni, a börtönőr, ki még az éjjel a börtönhelyiségben megfordult vizsgálóbírótól, ki ott utasítások adása végett jelent meg, hogy a még netán az éjjel behozott foglyok miként helyeztessenek el, tudta meg, hogy Vlaskalits ellen az elfogatási parancs ki van adva, nem árulta el meglepetését, hanem egy rövid szóval-tás után eltávozott, hogy segítséget szerezzen, mert nem volt biztos, hátha fegyvert használ, így sikerülhet néki valamiképp megugrani, a segítségre hamar meg volt Zvekan és Ispánovits megyei pandurok személyében, akikkel ép a véletlen összehozta s akik azonnal készek is voltak a segédkezésre. A két pandur azonnal az ajtót elállta, míg Kárics börtönőr bement a koresmába, a hol Vlaskalics Jócó és Juhász Zsófi semmit sem sejtve reggeliztek. Kárics bármely fővárosi rendőrnök becsületére való találékonyssággal azzal ment Vlaskalics asztalához, hogy őt és Juhász Zs.-t a kir. ügyész ur hivatja valami dologban; ezek kissé turesállották a dolgot s kérték őt, hogy várjon, míg megreggeliznek, de Kárics csak nem tágitott: majd visszajöhetnek, aztán reggelizhetnek, a meddig akarnak, de ekkor hirtelenében Kárics már meg is tapogatta volt V.-t, hogy nincs-e fegyver nála; midőn látták aztán ezek, hogy Káricsnak emberei is unszolják őket a távozásra, felkerekedtek és szépen jöttek velük, hogy sejtették-e miért, azt csak ők tudhatják. Ez a valódi tényállás, nem mint a „Zombor és Vidéke“ írja, melyből egyetlen betű sem igaz. Ezen bűntény felderítésében, úgy a tettes kézrekerítésében a rendőrségnek absolute semmi érdeme nincsen, az érdem kizárólag a zombori törvényszéké és ügyészségé.

Halottak napját magabaszálló kegyelettel és virágos gyászszal ülte meg közösüségünk. A temető különben közel sem volt oly szépen kivilágítva, mint pl. tavai; ellenben virág és koszorú sokkal több díszíté a sírokat. A Falcione-féle sírt, mely alatt a nagy-lelkű Mécénás nyugszik, az ösztöndíjasok gyönyörű koszorúval ékesítették, melynek szalagján ezen fölirat díszlett: „Lerogyhat terhétől a nagy Atlasz válla, de soha ki nem hal szívünkéből a hála.“ A temető különben kitűnő képét mutatja korunk azon lázas vergődésének, mellyel a vallást lépten-nyomon megtagadja, üldözi, gúnyolja; hanem azért amennyiben divattá teheti, a koszorúk és világitó szerek luksuzában túltesz minden kornak benső meggyőződésből fakadt őszinte kegyeletén. Ez csak azt mutatja, hogy míg sírok lesznek, addig vallás is lesz; és hogy a föltámadásban való hit, ha már meg nem volna, mint kedély-szükséglet okvetlenül fölfödöttnék.

Irodalom.

Burger Gusztáv és társa könyvkiadóhivatalában Szegeden megjelent és szerkesztőségünkhez beküldetett a „Szegedi Képes Naptár“ XI. évfolyama. Ára 30 kr.

Mák János fiatal, törekvő szent-tamási tanítótól egy 24 oldalra terjedő füzetkét vettünk: „A jellemképzés módja és eszközei a népiskolában“ címen. Ezen munkácska a múlt évben a „Bács-tiszavidéki r. kath. tanító-egylet“ gyűlésén mint pályamű alakjában irt értekezés olvastattott fel és ugyanazon egylet által oszt. ért. 20 forinttal jutalmaztatott. Most a szerző ezen hosszabb tanulmányozás után „jeles pedagógiai művek segélyével irt“ munkáját a könyvpiaera bocsátotta s a tiszta jövedelmet az „Országos kath. tanítói segélyalap“ javára fogja fordítani. A könyvecske csekély és igénytelen külsejénél a tartalma bizonyára többet ér, s meg vagyunk győződve, hogy azok, akik azt felolvasás alakjában élveztek, ki-nyomatva is meg fogják szerezni s még egyszer vagy többször is elolvasni. A más vidékebeli kártársaknak színtén melegen ajánlhatjuk már a jótékony cérra való tekintetből is. A munkácskát vallásos színezet jellemzi és idézeteket találunk benne Bárány, Kis József, Lubrich, Quintilián, Chrysostomus, Szász Károly, Lederer, Könyves Tóth Kálmán, Téglás Gábor, böles Salamon, Kern, Cicero, Kölcsey, Herder, Rónay Jácint, Spencer és b. Eötvös műveiből. A tartalmat már maga a cím is elárulja. A jellemet, mely nem születik az emberrel, korán kell elkezdünk a gyermekeknek képezni. Legsikeresebben eszközölhetjük a jellemképzést először jellemes példával, másodsor szoktatással és harmadsor a hivatással vagy vallás tanítással, mely utóbbi a jellemképzés legfőbb eszköze; mert „hit nélkül — ugymond — lelkiismeretes, erkölcsös, — hit és erkölcs nélkül pedig jellemes embert képezni nem tudok.“ A rövid tanító a jelen iskolázatási rendszer mellett elpazaroltatik, anélkül, hogy abból a tanító a szívnesítésre, az erkölcsös jellem-képzésre csak keveset is fordíthatna.

AZ ÉN HALOTTAM.

„Halottak napja“ van. A gondolat ott hagyja e napon az ügyes-bajos földi dolgokat és száll a végtelen étherben keresni elmulott kedveseit. Az emberek kimennek a temetőbe, friss koszorút visznek, meg friss könnyeket, égő gyertyát, meg égős emlékezetet s oda sirják lelkük harmatját a sirhalmok száradó fűvére. Olyan jól esik a halandóknak, hogy az esztendő egy napján kéjeleghetnek a bánatban.

Kinek ne volna halottja?.. Nekem is van. Bár nincs ráborítva a temető földje, nem alszik hosszú, csendes álmokat, hanem azért olyan tükéletes hallal meghalt, amelyből semmiféle angyal szavára nincsen feltámadás. . . Nekem meghalt. . . Annak most két esztendeje. . . Ilyen sirdogáló ősi idő volt akkor is; szürke fellegekben bukkant a nap, melyek szürő permeteg szítáltak az ember szeme közé.

Elnéztem melázva ott a Duna partján, amint az ördög szekerét cibálta a szél; csak játszott vele, míg egyszer aztán betaszítá a folyamba. Szinte megsajnál-tam azt a haszontalan gíz-gazt.

No, akkor szakadt rá az én lelkemre a bánatnak nem a permetege, hanem a zápora. — Ő meghalt. . . Az én drága követem, az én szentem és védangyalom' örömem és szomorúságom, reményem és nyugalomom'

gom, életnek egyedüli célja!... Milyen közel volt akkor én hozzám a Duna vize!...

Meghalt a legrendkívülbb halállal, paptól nem kísérve, néptől nem siratva, harang bús szavával sem volt megajgatva. Csak az én boldogságom volt néki a temetési kísérete. Ide van eltemetve a keblem kriptájába. Itt épebben megmarad, mint az egyiptomi piramisokban addig, amíg én is megmaradok.

Ezen a nevezetes napon benéztek ebbe a kriptába, elbeszélgetek az én hideg Halottammal, kéjelgek a bánságban, olyan jól esik az nekem, mint a gyermeknek, mikor a téli hideg által az ablak üvegére rajzolt virágokban gyönyörködik.

Nem megyek a temetőbe. Nincs ott egy por sem az „én Halottam”-ból, nem mutogatom másnak a vesztést. Minek? Igaz észre csak gúnymosoly van a harlekin világnak. A magány csendjében szórom halottam kriptájára az emlékezet őszi rózsáit. — „Ille dolet vere, qui sine teste dolet.”

Látod én lehallott Csillagom, veled foglalkozom e napon, minden többi napon is ugyan, de most kiválsz. Aldozom neked két esztendő óta, és ez engem boldogít. Ha a szerelem glóriás oltárán nem lehet: áldozom itt a kriptában. Ahol halott van eltemetve, az mind szent hely. Olyan nélkülözhetetlen tápláléka már ez szívemnek, nem lehet el nélküle, mint a földi világ az éjszaka nélkül. Mikor a fájó szív bele nőtt emlékeibe; olyan, mint a nadragulya gyökér, hogy sir bele, ha erőszakkal kitépik. Ha valami észszel ki nem gondolható körülmény eltépne engem a te koporsódtól — melyben fekszel az én számomra: úgy tetszik nekem, hogy abba meg is lehetne örülnöm.

Mert nincs előttem, körültem semmi fény, csak sötétség; hideg, vastag sötétség. Reményem fennlobogó fátyla kialudt ezeltől két esztendővel, mikor a reménység jó angyala megsiratva engem, eltávozott, mint olyantól, akin már nem segíthet. Csak emlékeim, ezek a multannak sirtortjében felfeltűnő halvány bolygó tüzek vetnek némi gyér világot a reám sulyosodó sötétben. — Azért jó nekem, hogy a Te képed, emléked legalább annyi fényt — hideg fényt — lövell, mint a sirhalom keresztjén csillogó hó a téli éjszakában. . .

Pedig egy időben határtalan mennyei világosság szórta reánk boldogító sugarait, szívünk, lelkünk úszott a fényben, mint a hegyek tejeje a hajnal bitorában akkor is, mikor még a völgyeket szürke homály takarja. Nem száll oly magasan, nem repked oly tiszta levegőben a pacsirta, mint ahol jártak a mi vágyaink, terveink, illúzióink s a mi drágasága csak van két szívnek együtt véve. . . Hogy az a két év előtti hajótörés ezt mind tönkre tette! . . .

Mi lesz a szívárványból, ha a nap eltűnik, mi lesz a virágból, ha a tavasz elfogy, a csillagból, ha egérő lefut. Hát a szerelemből, mikor a szív kiégett?!

Lásd én bebalzamszózt Halottam: „Az emberek dolganak árja van, mely habdagálylyal boldogságra visz; de elmulasztva: telj-s életök nyomorban s zátonyok közt zárva teng.” (Machbet.) Te, mikor legmagasabbra emelt a dagály s tán látszottak is a távoli kikötő körvonalai: akkor dobtad el az ezézt — a bizodalmat — s a kishitűség sekélyes vizein akadtál meg s mintha valami ismeretlen szigetben volnál, elvesztél, meghaltál s rám gyászt borítottál. . . Mert a bűn feloldható, de a hiba nem.

Mi a te hiúságod csinált bánata az én keservemhez képest? . . . Meleg véren nevelt mézárós eb nem lehet hübb, mint én voltam és a te lanyha hajlandóságod, a kétkedés keresztjára feszítette az én imádatos tiszteletemet s szívemnek mosolygó gyermekét, a szerelmet. „Elvégeztetett!” Nem lehet rettenetesebb az itéletnap világlomlás, mint az a perc volt, mikor én ezt a vesztéséget megtudtam.

Mentül drágább edénye voltál minden érzelmeimnek: annál jobban féltettem törékenységedet, és lám, nem hiába féltettem.

Napsugárból, szívárványból, éjszakkfényből építettünk magunknak hajlékot, palotát, ahol majd fogunk lakni, ahol fogunk álmodozni, mert csak azon idő a miénk, amit álmodozva töltünk, a többi a világé, a hideg, a szeretetlen világé — s ime a tündérpalota összeomolva hever a valóság szennyes sarában, maga a gondviselő Isten sem építheti fel többet, mert lehetetlen az, hogy a kárhozatból üdvösség s a kétségbeesés titkából a boldogság dicsékedése támadjon. — Az események csinálják a számlát, az ember fizeti.

Oh, ha kétszer élhetnék ezen a földön! . . . Egyszer azért, hogy tapasztalást szerezzünk és ismét másodsor, hogy annak hasznát vegyük. . . Most már tudjuk, hogy az ezüstpor a rét fűvén nem csillaghamu, hanem dér; hogy az ég kékje nem terjed a mennyországig, csak földi gözkör az, egy geográfiai mértföld terjedelemmel; tudjuk, hogy a szerelem sem egyéb, mind köd és pára, földi gőzjelenet, optikai csalódás. . . Oh, bár kevesebb volna a tapasztalás és több az ábránd, a remény, a lélek virága! . . .

Azokban a verőfényes napokban több volt, sok volt a szív, a lélek kincseiből. Edes drágaköveim voltak. Az igazhívű muzulmán nem fordul nagyobb áhítattal Mekka felé, mint én fordultam Te feléd. Azt hittem, hogy eltéphetetlen szerelemmel szeretsz s ha üdvözülök: üdvözülök velem; ha elkárhozom: elkárhozol velem. Azt hittem, gyémánt vagy, pedig dehogyan. — Üveg, mely fénylik, török.

Vágyaid árnyai mindig önmagad és jobb angyalaid közzé léptek és ez utóbbiak megfogytoktak sugaraikban; elborította azokat a nagy árnyék s magad is ott maradtál jobb angyalaidal az árnyék alatt, az árnyak honában, mert egy halott nem ragyoghat többé föld feletti világításban. — Hiába minden beszéd, minden kíséret:

„A szó csak szó s a megsebzett szívet, A fülön át gyógyítani nem lehet.”

Igaz, hogy már bellebb vonult szívemen a seb, nem sajnó úgy, mint két esztendővel ezelőtt. Az emlékezet zöld pázsitja borul rá benne arra a koporsóra, melyben Te fekszel én feltámadhatatlan Halottam. Ilyenkor bolygatom meg a zöld pázsitot erősebben, mikor téged akarok látni közelebről. Ilyenkor még meg-megrándul egy-egy ideg benne, egy-két csepp vér csordogál belőle a multak rombadólt oltárára. Mert csak úgy mérhetjük meg igazán érzelmeinket, ha mélységükben fájdalomra váltak.

Ne gondold én Drágám, hogy ezeket szemrehá-

nyásként mondom. A koporsónál már a kiengesztelés halvány angyala leplet von a hibákra, a tévedések és botlásokra, megbékélt az enyészet küszöbén. Te pedig koporsóban vagy az én számomra, meg vagy halva énekeim. Ne gondold, hogy haragszom. Amily mérhetetlen mélysége volt bennem a szerelemnek: oly vége láthatlan magas-sága van bennem a megbocsátásnak. Könnyezve borulok reád e nevezetes napon, meg-meg ölelgetem fagyos tagjaidat, meg-megsókoltatom lezárt ajakad, el-elbúsul lelkem szemed hunyt sugarán, melyből örök halál, bánat omlik reám. Bár letűntél rövid ragyogás után, mint a futó c-illag, azért folyvást kísér Téged, kísérjen is az Isten végtelen irtalma s az én soha el nem hallgató imádságom!!! . . .

. . . Halottak napja van. „Memento mori!” Gondoljunk a halálra! Én gondolok rá a Te társaságodban, a te koporsód mellett s lelkem elégtételt keresve száll felül a csillagok táborán oda, hova az emberi indulatok átokfogantató sporái fel nem hatnak, föl száll annak országába, kinek neve Igazság és Szeretet, ki egy édes könyccseppel elolt egy tüztengert, egy meleg sóhajttal elfúj egy harcoló táborot, ki majd annak idejében Neked is, nekem is, mind a földi férgeknek megbocsájtja azt, hogy férgek voltak! . . .

Kajabusz.

Biróimhoz.

Tudós, büszke kritikusok,
Elmondjátok sokszor rólam,
Hogy jobb volna, ha örökre
Letenném az írótkollam.

Kár énnekem verselgetni,
Hiába az igyekezet,
Ha tehetség nincs mellette:
A jó szándék odaveszett.

Nincs versemben jó gondolat,
Csupa merő üres frázis;
Ha akad is néha egy-egy:
Megírta azt régen száz is!

Azután a képzeletem,
Az is szörnyen alant jár még.
(De az csak nem az én hibám?)
Hogy hát olyan magas az ég!?)

Egy szóval, hogy kontár vagyok,
Kontár, mint sok ezer másik,
Ki ahelyett, hogy felszállna —
Itt a földön csúszik, mászik . . .

Megengedem, hogy ez így van,
Nem vitatom, nem kutatom;
Megengedem azt is, hogy hát
Nincsen eszmém, gondolatom:

De azt tudom, hogy van szívem,
Mely honáért dobog, hevül . . .
Mely lángol a szabadságért! . . .
S szeretni tud végtelenül!!

És szerető szívem olyan,
Mint a dalos kis pacsirta:
Akkor boldog, hogyha magát
Egy-egy dalban jól kisírta!

Fritser Antal.

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

Hirdetmény.

Minden néven nevezendő

FOGFÁJÁS

azonnal megszűnik,
még ha a fogak odvassak és
romlottak is — az

Indiai fogcseppek

használatá által.

Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 35 kr.
Egy nagy üveg ára használati utasítással együtt 70 kr.

Főraktár:
Heindlhofer Róbert
kereskedésében Zomborban.

12—2

Finomított Salon-Petroleum (Kaiseröhl) 1 liter 28 kr.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Üzlethelyiség változtatási hirdetmény.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a már számos évek óta a főutcán Sztanimirovits Pál ur házában fenállott

Vas- és szén-kereskedésemet

f. évi november 1-seje óta, a főutcán lévő
ujjonnan felépült házamba

tettem át. 3—1

Amidőn erről mélyen tisztelt vevőimet értesitem, nem mulaszthatom el egyuttal irántam tanusított bizalmukért e helyt köszönetemet kifejezni, egyszersmind kérve azt irányomban jövőre is fentartani sziveskedjenek. Főtörökvésem ezután is mindig az leend, hogy vevőimet solid és pontos kiszolgálás által kielégítek. Egyuttal keresek egy **segédet**, ki a magyar, német és szerb nyelvben jártas, továbbá jó **eladó**, ez állás azonnal elfoglalható.

Teljes tisztelettel

Gergurov Dániel.

269.270.sz.
bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbíróóság 2149. 2910. számú végzése által Kam & Veisz bécsi kereskedelmi cég végrehajtók javára Haasz Dávid doroszlói lakos ellen 289 frt 53 kr. és 193 frt 64 kr. tőke, ennek 289 frt 53 kr. után 1884. évi március hó 11. napjától, 193 frt 64 kr. után pedig 1884. évi május 1-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 67 frt 91 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 825 frt 19 krra becsült butorok, bolti árú cikkek, szövetek, Samu Ferenc és Takács Anna, Diósi szül. Gyurgyevits Örsze, Gyurgyevits Imre és Gyurgyevits Anna doroszlói lakosok mint adósok által kiállított 3 drb eredeti kötelezvényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek a 2230. és 2062. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Doroszlón alperes lakásában leendő eszközölésére 1884. évi november hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olv megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatulni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1884. évi okt. hó 31-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

2091. sz.
kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye tettes törvényhatósági bizottságának 67./közgy 1884. számú határozata alapján Ó Kanizsa községében rendszeresített segéd-jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdetik. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, miszerint eziránt pályázati kérvényüket **f. évi december hó 1-ső napjáig** az előjárásnál benyujtsák, mert e határidő letelte után beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állomás 500 frt évi fizetéssel lévén egybe-kötve, annak elnyeréseért csak azok pályázhatnak, kik pályázati kérvényükben okmányilag igazolni képesek, miszerint az e megye jegyző-vizsgáló bizottságától nyert, a jegyzői teendőknek magyar nyelven való viselésére képesítő vizsgálati bizonyítvánnyal, illetőleg az 1883. évi I. t. c. 6. §-ban előirt minősítéssel bírnak.

A választás folyó évi december 3-ik napján a község házánál fog megtartatni.

Ó-Kanizsán, 1884. évi október hó 26-án.

Mihály Sándor, községi jegyző. 3—3 Szalkay Pál, községi h. bíró.

709. sz.
bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 3784. számú végzése által Neuländer K. budapesti cég javára Athanazkovits György zombori lakos ellen 543 frt tőke, ennek 1884. évi január hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 65 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 630 frtra becsült 2 ló, 1 hintó és 1 paraszt kocsiálló álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek az 5406/1884. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban a városbáza udvarán leendő eszközölésére 1884. évi november hó 7-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olv megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatulni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1884. évi október hó 27-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Az apatini hidfőnél levő
fürdőház és uszoda
szabadkézből, kedvező feltételek mellett eladó.

Közelebbi értesítés nyerhető a tulajdonos

3-1 **Ullrich Vince**
építésznél Zomborban.

322. szám.
Végr. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíró 2002. számú végzése által a parabutyi árvarat javára Krausz Bálint és neje parabutyi lakosok ellen 260 frt tőke, ennek 1883. évi január hó 1. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 34 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 822 frt 60 kr-ra becsült különféle ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2073/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Parabutyi községében leendő eszközökre 1884. évi november hó 10. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1884. évi október hó 29-én.

Mortenson Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

4315. szám.

Birtokeladási hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye alsópusztakulai határában fekvő, 322⁵⁸⁰/₁₆₀₀ holdas bárany járás és világos baranévű birtokrészek, az ezen birtok eladását megkezdő részletekben, vagy különként, vagy pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 525, 550, 406, 430, 473, 434, 268, 283⁹¹¹, 418, 430, 497, 509, 562, 542, 477, 494, 425, 315⁸⁰, 415, 471, 455, 293, 219, 220⁴⁷, 313, 298, 245, 213⁷³, 300²⁷, 299, 304, 335, 307⁷³, 302, 272, 282, 274, 284, 351, 301³⁵, 347⁵³, 360, 355, 366, 370, 320, 280, 264, 216, 226, 232, 256, 256⁷⁰, 206, 213, 207, 324, 221, 169⁴⁷, 133³³, 126, 241, 246, 237, 273, 238, 264, 187, 186⁸⁰, 295, 314, 309, 224, 226, 225⁶¹, 227, 267, és 248⁷² forint becsértékekkel szóbeli nyilvános árverés útján

Kernyaján a községében 1884-ik évi november hó 7-én

reggeli 9 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladatni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csakis az alább jelzett dűlőkre, vagy az egész birtokra.

Az egyes dűlők becsértéke a következő:

I-ső dűlő	76 ¹³⁰⁰ / ₁₆₀₀ hold	23,687 frt.
II-ik	82 ⁴¹⁰ / ₁₆₀₀ "	24,330 "
III-ik	82 "	15,817 "
IV-ik	82 ⁴⁰ "	20,230 "

Az egész birtok összesen 322⁵⁸⁰/₁₆₀₀ hold, becsértéke 84,064 frt.

Minden versenyzőnek köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 10%-át bánatpénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 krros bélyeggel és a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kitéendő a tárgy, melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiírandó és végül kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben, mindig az összes külföldi hátralékok után, az árverési eredmény vagy az ajánlat jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számított 6% kamatokkal együtt törlesztendő.

A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

A tulajdoni jog telekkönyvi átírása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, s ezért a fennálló haszonbér szerződések is azon naptól a vevőre ruháztatnak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződések határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

A részletes eladási terv- és az árverési valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1884. évi október hó 20-án.

2-1 **A m. kir. jószágigazgatóság.**

258. sz.
bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré tételik, hogy a szegedi kir. járásbíró 1884. évi 64. polg. 1884. számú elrendelő és a palánkai királyi járásbíró 199. polg. 1884. számú kiküldött végzésével a csász. kir. szab. osztrák Phönix biztosító társaság felperes részére Zarubszki Gyula szilbási lakos alperes ellen 64 frt 59 kr. tőke és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával felül- és lefoglalt 1185 frtra becsült lovak, sertvések, birkák, kocsik, gabona, szarvasmarhák, hordók stb. ingóságok Szilbáson alperes lakásán 1884. évi november hó 4-én délelőtt 8 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán, 1884. évi október hó 28-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

A gákovai róm. kath. német tannyelvű népiskolánál a tanítónő-állomásra üresedésbe jöven, arra f. évi november hó 25-ig terjedő meghosszabbított határidővel pályázat hirdetettik. Ez állomás javadalmai: 1. 300 frt évi fizetés; 2. 50 frt lakbér; 3. három öl fűtőszalma. A női kézimunka tanításért külön díjazás nem jár.

A kellőleg felszerelt pályaművek a gákovai római kath. iskolaszékre címezve a fenemlített határnapig nt. Láng Márton ur kerületi tanfelügyelő-espereshez Csataaljára (Bácsmegeye) küldendők.

Gákován, 1884. november 2-án.

2-1 **Az iskolaszéki elnökség.**

359. sz.
Végr. 1884

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíró 1166. számú végzése által Krusetz János zombori lakos javára Antity Jusztin déronyai lakos ellen 400 frt tőke, ennek 1883. évi június hó 28. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 34 frt 30 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 756 frtra becsült 64 darab sertvésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2348/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Déronyán, alperes lakásán leendő eszközökre 1884-ik évi november hó 8-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1884. évi október hó 29-én.

Mortenson Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

6711. szám.
kig. 1884.

Zenta város tanácsától.

Pályázat

városi mérnöki állásra.

Zenta rendezett tanácsú város mérnöki hivatalánál a mérnöki állás lekötésére folytatandó végleg üresedésbe jöven, betöltésére ezennel nyilvános pályázat hirdetettik.

Pályázhat minden magyarországi honosságú okleveles mérnök, a ki a földmérésen kívül a száraz- és víz-építéssel minden neiben képesített szakmájának önálló üzésére jogosított és legalább egy évi gyakorlatot mutathat ki.

Ez állással a város pénztárából évi 800 frt fizetés és a földmérésért láncenkint külön díjak élvezete van egybekötve.

Pályázni kívánók kellőleg felszerelt kérvényeiket legtovább **folnyó évi november hó 8-ig** a városi tanácsához nyújtandók be.

Kelt Zentán, 1884. évi október hó 24-én.

Wuits Sándor,
h. polgármester.

198. szám.
bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré tételik, hogy a palánkai kir. járásbíró 1884. évi 159. polg. 1884. számú elrendelő és a palánkai királyi járásbíró 159. polg. 1884. számú kiküldött ítéletével Nyilasy Jusztin ujalánkai lakos felperes javára Walent Mihály ó-palánkai lakos alperes ellen 25 frt tőke és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 320 frtra becsült 31. számmal ellátott dunai hajómalom egynegyed (1/4) részéből álló ingóságok Ó-Palánkán a malomnál 1884. évi november hó 5-én délelőtt 11 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Palánkán 1884. évi október hó 25-én.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

4117. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye bajai járás szolgabírói hivatala részéről Bérég községében lekötés folytán üresedésbe jött jegyzői állásra, ezennel pályázat hirdettetik. — Ezen állás követhető javadalmazással van egybekötve u. m.:

Készpénzben 105 frt o. é.
28 klgr. 3 gram só.
67 klgr. 207 gram marhahús.
28 klgr. 3 gram faggyú.
112 klgr. 12 gram hizott sertés.
6 liter 36 centiliter vaj.
24 ürköbméter kemény tűzifa
24 hektoliter 60 liter 60 centiliter kétszeres buza.
12 szekér széna természetben kiszolgáltatva.
Szabad lakás, 12 hold 1175 □ öl szántó, 7 hold 144 □ öl rét és 655 □ ölynyi nádas hasznélvezete, melyek után az adót a jegyző fizetendő.

Az üresedésbe jött állomásra **1884. évi november hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor** Bérég községében tartandó választás útján fog betöltetni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miként az 1871. évi XVIII. t. c. 74. és 75. §-ai értelmében felszerelt kérvényeiket, 1884. évi november hó 5-ig bezárólag ezen szolgabírósnál benyújtják és ebben igazolják, hogy a jegyzői teendőket magyar, német és dalmát nyelven való ellátására képesítve. — A később érkezett pályaművek figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Baján, 1884. évi október hó 21-én.

Latinovits Gyula,
szolgabíró.

3-3

4315. sz.

Birtokeladási hirdetmény.

A Bács-Bodrogh megye alsópusztakulai határában fekvő 1127¹³/₁₆₀₀ holdas birtokrészek, az ezen birtok eladását megkezdő részletekben, vagy különként, vagy pedig egészben a kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapított és tehát a föld minősége szerint különböző, holdankénti 263⁵⁰, 245¹⁵, 193³⁰, 166⁴³, 283⁹⁰, 261⁶⁸, 219⁶⁵, 216⁵⁴, 252⁷¹, 231⁹⁷, 271³⁴, 196⁷⁶, 304⁰¹, 346⁷³, 363³⁸, 332³³, 291¹⁸, 277⁸⁷ forint becsértékekkel szóbeli nyilvános árverés útján

Kernyaján a községében 1884-ik évi november hó 7-én

reggeli 9 órakor és esetleg folytatólag a következő napokon a legtöbbet ígérőknek örök áron fog eladatni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt írásbeli ajánlatok is adhatók be, de csakis az alább jelzett dűlőkre, csoportokra vagy az egész birtokra.

Az egyes dűlők becsértéke a következő:

I. dűlő	25 ⁵⁵⁶ / ₁₆₀₀ hold	6,680 forint.
II. "	14 ¹³⁵⁷ "	1,440 "
III. "	57 ⁸⁴⁰ "	11,120 "
IV. "	121 ⁷⁸⁶ "	20,220 "
V. "	19 ¹⁵⁹⁰ "	5,660 "
VI. "	33 ¹¹⁹⁰ "	8,830 "
VII. "	135 ¹⁴⁴⁰ "	29,850 "
VIII. "	138 ⁷²⁶ "	29,980 "
IX. "	129 ¹³⁹⁶ "	32,820 "
X. "	95 ¹⁴⁶⁶ "	22,250 "
XI. "	58 ³⁶⁸ "	15,810 "
XII. "	23 ¹¹⁷⁶ "	4,670 "
XIII. "	83 ⁶⁶⁹ "	25,360 "
XIV. "	74 ¹⁵³¹ "	25,990 "
XV. "	54 ⁵⁶⁰ "	19,750 "
XVI. "	19 ¹⁵²⁰ "	6,640 "
XVII. "	25 ⁹³⁶ "	7,450 "
XVIII. "	13 ¹¹⁹⁶ "	3,820 "

I-ső csoport 1—XII. 855¹ hold 191,330 forint.
II-ik " XIII—XVI. 232¹⁰⁸⁰ " 77,740 "
III-ik " XVII—XVIII. 39⁵³² " 11,270 "

Az egész birtok összesen 1127¹³/₁₆₀₀ hold becsértéke 280,340 forint.

Minden versenyzőnek köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 10% bánatpénz fejében letenni.

Az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel ellátandók és azok borítékán határozottan kitéendő a tárgy melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel világosan kiírandó és végül kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A vételár tíz évenkénti egyenlő részletekben mindig az összes külföldi hátralékok után az árverési eredmény vagy az ajánlat jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számított 6% kamatokkal együtt törlesztendő. — A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

A tulajdoni jog telekkönyvi átírása csak a vételár teljes törlesztése után fog megengedtetni. Az árverési eredmény jóváhagyása napjától a vevő az összes adókat és terheket viselni köteles, ellenben ugyanazon naptól a föld jövedelme őt illeti meg, s ezért a fennálló haszonbér szerződések is azon naptól a vevőre ruháztatnak; a vevőre hagyatván, hogy ama szerződések határozmányai alapján a mostani bérlővel való viszonyát tetszése szerint, de az eladó kincstár közbenjárása és szavatossága nélkül rendezhesse.

A részletes eladási terv és az árverési, valamint a szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. 2-1

Zombor, 1884. évi október 20-án.

A m. kir. jószágigazgatóság.